

Liberala Studenter

Politisk plattform

for perioden

2019-2020

Innhold:

Kapittel 1: Studentvelferd	3
1.1 Helse	3
1.2 Bolig	3
1.3 Idrett og kultur	4
1.4 Familie	4
1.5 Kjønn- og seksualitetsmangfold	4
1.6 Samferdsel	4
1.7 Økonomi	5
Kapittel 2: Studiekvalitet og forskning.....	5
2.1 Studiekvalitet	5
2.2 Eksamen.....	5
2.3 Digitalisering	6
2.4 Undervisning	6
2.5 Læringsmiljø	6
2.6 Forskning	7
Kapittel 3: Samfunnsansvar	7
3.1 Utdanning som bistand	7
3.2 Studentmangfold.....	8
3.3 Likestilling	8
3.4 Europeisk studentsolidaritet.....	8
Kapittel 4: Klima og miljø	9
4.1 Klima	9
4.2 Miljø	9
Kapittel 5: Internasjonalisering.....	10

Kapittel 1: Studentvelferd

Trivsel er viktig for at studenter skal lykkes i sine studier. For at studenter skal kunne fokusere maksimalt på studiene er det nødvendig å ha gode velferdsordninger utenom studiene. Gode studentboliger, helsetjenester, idrettslag og kulturtilbud samt andre tilbud vil bidra til økt mulighet for studenter å finne sin nisje utenom studiene.

Studentsamskipnaden skal gi like gode tilbud til alle studenter uavhengig av studiested og utdanningsinstitusjon. Dette vil også bidra til gode sosiale rammer for studentene.

1.1 Helse

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Samskipnadene skal tilby psykisk helsehjelp til studenter raskere enn kommunen, slik at studenter ikke må stå lenge i kø og eventuelt faller av studiene før en eventuell utredning.
- Studenthelse må utredes som eget begrep i Folkehelse-samlingen
- Helsedirektoratets kommunalhelsefinansiering må sørge for et tilstrekkelig psykologtilbud i vertskommuner gjennom med øremerkede midler til samskipnader og kommuner, hvor det ikke skal være mer enn 3500 studenter per psykologårsverk i vertskommunen.
- Psykiske helsetjenester for studenter må gå inn under frikortordningen.
- Flere institusjoner burde ta i bruk ordninger som terapihunder.

1.2 Bolig

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Fokuset på oppgradering av studentboliger må opprettholdes (kun 71% av de som bor i studentskipnad er fornøyde, SHOT 18)
- Alle utleieobjekter til boligformål, inkludert rom i kollektiv, skal energimerkes.
- Man trenger en drastisk økning i byggingen av studentboliger. 3000 nye boligtilbud årlig bør settes som et gulv i lovverket frem til målet om 20% nasjonal dekningsgrad er nådd.
- Nivådelt kostnadsramme for tildeling av studentboliger etter samlivsform, enslig, par, familie.
- Alle studentboligprosjekter skal være av passiv eller plusstandard.

- Nye studentboliger bør, der det er mulig, bygges i massivtre.
- All bygningsmasse hos samskipnadene skal være unntatt eiendomsskatt

1.3 Idrett og kultur

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Studentdrevne kulturarenaer må gis forutsigbar finansiering.
- Det må bli enklere å starte og drive studentpub, samt ha studentarrangementer med servering
- Studentidrettslagene må tilrettelegge for utstyrsutlån til utvekslingsstudenter og andre som måtte trenge det.
- Kommunene bør tilrettelegge for at studentforeningene og studentsamfunnene kan tilby gode, varierte tjenester og være relevante for studentene.
- Offentlige kulturinstitusjoner skal ha studentmedlemskaps-ordninger.
- Alle universitetsmuseer skal være gratis for alle studenter, uavhengig av studiested.

1.4 Familie

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Det må bli enklere få barn som student. Tilbud til studentforeldre og deres barn må bygges ut, og den økonomiske støtten økes.
- Barneidrett og aktivitetsprogrammer skal ha studentrabatt.

1.5 Kjønn- og seksualitetsmangfold

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Fasiliteter ved norske utdanningsinstitusjoner som i dag er kjønnsdelte, burde i det minste ha kjønnsnøytrale alternativer.
- Opplæring i Rosa Kompetanse blant leger, psykologer, helsesøstre og rådgivere skal inkluderes i utdanningen.

1.6 Samferdsel

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Jernbaneforbindelsene mellom de store studentbyene må betydelig forbedres, slik at både kapasiteten og hastigheten økes.

- Alle studenter skal ha rett på studentrabattordninger på offentlig transport, som skal utvides til alle transportstrekninger, og til også å gjelde enkeltbilletter.

1.7 Økonomi

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Studiestøtten skal på lengre sikt knyttes til 1,5 G og forpliktende økes årlig utover konsumprisindeksen. Kunnskapsdepartementet skal utrede hvordan dette kan finansieres, uten at det går utover prinsippet om lik tilgang til utdanning.
- Studentsamskipnadene sine eiendommer skal være unntatt eiendomsskatt.
- Forslaget til regjeringen om å få 25 prosent av studielånet til stipend basert på oppnådde studiepoeng og få omgjort de siste 15 prosentene når studenten fullfører en grad må gjennomføres. Ordningen må utredes for å se om den har en formålstjenlig effekt.

Kapittel 2: Studiekvalitet og forskning

Gode utdanningsinstitusjoner krever et helhetlig fokus på undervisningskvalitet og tilbud til studentene i form av gode lesesaler, lett tilgjengelig pensum og økt bruk av digitale hjelpemidler i undervisningen. I tillegg ønsker vi en økt grad av åpen informasjon fra forskning til folk.

2.1 Studiekvalitet

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Universitetene og Høgskolene skal i større grad legge til rette for praksis i studieløpet.
- Ønsker at opptak gjennom samordna opptak fortsatt skal være normen. Institusjonene må ha mulighet til å velge egne opptakskriterier med faglig begrunnelse og etterprøvbar opptaksfrihet.
- Innføre merittpoengsystem (vekting av karakterer), inspirert av Sverige, ved studier hvor dette anses som relevant i seleksjonsprosessen.

2.2 Eksamen

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Det bør oppmuntres til bruk av alternative vurderingsmetoder, foruten skoleeksamen.
- Det må utarbeides gode sensorveiledninger til eksamener, særlig i fag der det er flere sensorgrupper. Dette for å sikre at kravene sensorene imellom stiller får begrenset variasjon.
- Alle former for eksaminasjon skal kunne etterprøves i universitet eller høgskolens klagenemnd.

2.3 Digitalisering

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Pensum skal være tilgjengelig digitalt.
- Digitale verktøy bør brukes for kontinuerlig tilbakemelding på undervisning
- Alle forelesninger bør gjøres tilgjengelig som podkast eller filmes, såfremt personvern hensyn tillater dette.

2.4 Undervisning

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Uten gode undervisere mister studentene en viktig mulighet for overføring av kunnskap. Derfor burde det stilles krav til undervisners pedagogiske kvalifikasjoner. I tillegg burde det opprettes meritterings- og belønningsordninger for god undervisning. Det skal ligge prestisje i å være en god underviser.
- Seminarundervisning byr på gode muligheter for studenter til å få veiledning i behandling av pensum i sitt studium. I tillegg utgjør de en god arena for diskusjon om fag og begreper. Vi ønsker derfor et økt fokus på seminarundervisning ved norske utdanningsinstitusjoner i fag hvor det er hensiktsmessig.

2.5 Læringsmiljø

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- At lesesaler og undervisningsrom skal ha godt inneklima. Gode lesesaler med god luft er viktig for at studenten skal få maksimalt ut av lesingen.
- Det må være tilstrekkelig kapasitet på undervisningsstedets lesesaler og grupperom.

- På hvert studiested bør det finnes minst ett døgnåpent studentareal eller lesesal.

2.6 Forskning

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Redusere finansieringen av sektorprinsippforskning. Tilføyes konkurransepotten til NFR.
- All offentlig finansiert forskning skal være offentlig tilgjengelig for allmenheten. Publisering - open access. Offentlig finansiert kunnskapsformidling bør være fritt tilgjengelig. Karakterer skal ikke være en "paywall" for tilgang til kunnskap.
- Det meste av støtteordninger til forskning skal finansieres gjennom åpne bevilgninger.
- Det skal opprettes et eget innovasjonsfond som forsørger stimulering av kommersialisering av forskning i UH-sektoren. Forskningsmiljøer som oppnår status som Senter for Fremragende Forskning (SFF) skal ha stabil og forutsigbar finansiering som skal vare over minst en 3 års periode. Eksisterende sentre skal ha muligheten til å søke om forlengelse på opptil 3 år for potensiell ny periode.
- Alle offentlige HUI skal være tilknyttet kommersialiseringsarenaer (start-up labs) for å koble privatfinansiering og forskning.
- Styrke ordningene for utenlandske akademikere som vil forske ved norske institusjoner

Kapittel 3: Samfunnsansvar

Universitetene og høyskolene har et sammensatt samfunnsoppdrag, som spenner fra å gi studentene kompetansen som kreves av arbeidsgivere, til å fremme vitenskap og bidra til nyvinning i samfunnet. Akademia skal ha en tydelig samfunnsforpliktelse som bidrar til å dekke samfunnets framtidige behov.

Vi må tenke nytt rundt samfunnsansvaret til høyere utdanningsinstitusjoner, særlig knyttet til de store utfordringene vi står overfor innen bistand, klima og samfunnet forøvrig. Derfor er det viktig at akademia ligger i front på felt som klima og miljø, likestilling, mangfold og integrering, som er viktig for fremtidig utvikling og vekst.

3.1 Utdanning som bistand

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Utdanningsinstitusjonene må ta ansvar og bidra i møte med internasjonale problemstillinger, ved eksempelvis liberalisering i godkjenning av utdanning tatt i utlandet, fullføring av studieløp for flyktninger og en utviding av Students risk-ordningen. På denne måten kan utdanning virke som bistand og fremme integrering.

3.2 Studentmangfold

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Utdanningsinstitusjoner må etterstrebe å reflektere samfunnets øvrige mangfold og sammensetning.
- Det i økt grad skal legges til rette for studenter med nedsatt funksjonsevne

3.3 Likestilling

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Utdanningsinstitusjonene skal fremme kjønnsbalanse ved ansettelse og i studentmassen.
- Utdanningsinstitusjonene skal etterstrebe økt kjønnsbalanse i studentmassen, ved å drive målrettet kommunikasjonsarbeid
- Utdanningsinstitusjonene skal jobbe målrettet for å øke andelen kvinner i vitenskapelige stillinger
- Utdanningsinstitusjonene skal jobbe målrettet for å være inkluderende for seksuelle, kulturelle, og religiøse minoriteter.
- Åpne for alternative inntaksordninger for å utjevne kjønnsbalanse der dette anses som viktig for samfunnet forøvrig.

3.4 Europeisk studentsolidaritet

Et økende antall utdanningsinstitusjoner rundt om i Europa er under press fra autoritære regimer. For å slå ring om den akademiske friheten må Europeiske stater stå sammen om frie, åpne og rettferdige utdanningsinstitusjoner. Vi trenger et sterkt EU for å takle klimakrisen, flyktningkrisen og andre spørsmål som hvert enkelt land ikke kan løse individuelt. Vi trenger et Norge som blir hørt i EU-systemet, og som kan være i rommet der avgjørelsene som påvirker oss tas, og ikke på gangen utenfor.

- Regjeringen bør aktivt gå inn for å støtte akademisk frihet i EU.

Kapittel 4: Klima og miljø

For at Norge skal opprettholde sine forpliktelser til kutt av klimagassutslipp må alle deler av samfunnet ta sin del av ansvaret. Norges Liberale Studentforbund mener at universitets- og høyskolesektoren må ta grep for å kutte sine utslipp av klimagasser gjennom blant annet energieffektivisering, og være forbilder for andre offentlige institusjoner hva angår bærekraftig og klimavennlig drift.

4.1 Klima

Norges Liberale Studentforbund ønsker at:

- Universitetene og Høyskolene må vektlegge klima og miljø i innkjøpene sine.
- Utdanningsinstitusjonene trekker investeringene ut av fossilnæringen, og heller investerer i grønt næringsliv.
- Norske forskningsmiljøer skal etterstrebe å være en spydspiss internasjonalt innen klima- og miljøforskning ved at Norsk Forskningsråd vektlegger klima- og miljøformål når de tildeler forskningsmidler.
- Universitetene og høyskolene skal være klimanøytrale innen 2030.
- Universitetene og høyskolene prioriterer oppussing, restaurering og oppgradering av egne bygninger hvor det vil medføre større kutt i utslipp.
- Nye universitets- og høyskolebygg som blir oppført skal ha utslipp tilsvarende passivhusstandard.
- Alle serveringssteder ved universitetene/høyskolene bør tilby minst et vegansk alternativ.

4.2 Miljø

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Kildesortering og resirkulering burde være normen hos universiteter og høyskoler. Disse institusjonene burde der dette er begrenset gå foran og gjennom det bidra til å bedre resirkuleringsandelen av avfall.
- Institusjoner innen høyere utdanning skal iverksette tiltak for å begrense forbruk av papir, plast og annet avfall.
- Universiteter og høyskoler, hvor de har relevante forskningsmiljøer, som et bidrag for å kutte utslipp av klima og miljøgifter burde ha klima- og miljøforskning som et av sine fokusområder.

Kapittel 5: Internasjonalisering

I dagens globaliserte verden er mulighetene for studier i utlandet mer tilgjengelig enn noen gang. Norske universiteter og høyskoler konkurrer i dagens verden med andre internasjonale institusjoner om de skarpeste studentene. Dette bør ses på som et gode, og bør møtes på en proaktiv måte. En sterk internasjonal profil må derfor være et satsningsområde for institusjonene selv og staten forøvrig.

Programmene Students at Risk og Scholars at Risk utgjør en stor mulighet for de som får fullført utdanning og jobbet med forskning fritt, under beskyttelse i Norge. Derfor bør disse programmene utvides og gjøres permanent, eksempelvis under Erasmus+ ordningen, slik at flere kan gis muligheten til å forske og fullføre utdanningen uten frykt for forfølgelse.

Norges Liberale Studentforbund mener at:

- Students at Risk (StAR) på sikt skal bli et europeisk program inn under Erasmus for å sikre utvidelsen av programmet og finansieringen gjennom et eget åpent Erasmus-fond.
- Det skal, hvis det ikke er mulighet for frie studiepoeng, være minst et forhåndsgodkjent alternativ for utveksling i tråd med obligatoriske emner.
- Den norske regjeringen skal tilsikte å være tettest mulig integrert i EUs utdanningspolitikk og påvirke politikktviklingen som deltager i EU sine programmer tilknyttet høyere utdanning, herunder EHEA (European Higher Education Area), ERA (European Research Area) og andre samarbeid som Bologna-prosessen..
- Gratisprinsippet i norsk høyere utdanning må fortsette å gjelde for internasjonale studenter.
- Alle norske studenter skal også, gjennom sitt studieopphold i Norge, være eksponert for internasjonalisering. Dette kan skje gjennom internasjonale studieprogram, internasjonalt pensum og forelesningsmateriale.
- Alle studier skal ha minst 30 frie eller fleksible studiepoeng slik at det er reelle muligheter for utveksling. Alternativt, så skal det foreligge gode og tilrettelagte utvekslingsavtaler for studieprogrammet som er informert om.
- Støtter opprettelsen av en internasjonal studentorganisasjon, som initiert av NSO og ESU ved Bergensdeklarasjonen 2016.
- Norsk academia har et ansvar for å sikre mangfold i både student- og ansattmasse. Det skal ikke forekomme diskriminering.
- Alle internasjonale studenter som oppholder seg i landet i mer enn ett år skal ha krav på norsk kurs ved sin institusjon. Kursene skal være gratis, tilgjengelige og kunne gi studiepoeng.

- Lånekassen bør fastsette norske utvekslingsstudenters stipend i det andre landets valuta, og at denne skal fastsettes for hele graden, dette for å sikre økonomisk sikkerhet for den enkelte student under hele graden.